

مجله اداره سی

باب عالی جوارنده ابو -
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر.

امور اداره و تحریره متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افندی نامنه مراجعت
اولفیلدر درج اولنمیان
اوراق اعاده اولغاز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هر کون آجیقدر .

سنة ١٣٠٧ م

شرائط اشترا

ولایاتده و درسعادنده محل
اقامتلینه کوندرلک اوزره
سنه لکی ٧٠ الی ایللی ٤٠
غروشه در اداره خانه دن
النق اوزره سنه لکی ٥٠
الی ایللی ٣٠ غروشه در.
آبونه لر سنه ابتداسندن
یعنی الی اوچنجی نومرودن
اعتباراً برسنه لک و یا خود الی
آبلیق اوله رق قید اولنور.

مقالات علمی و فنی بک واسطه انتشاری ، کلزار ادبیاتک مجلیه آتاریر

Directeur Mehmed Riza

مربی : محمد رضا

نومرو ٨٣

سرحدری : توفیق

نسخه سی ٥٠ پاره یه در

التون لیاقت مدالیه سیله مظهر تلطف عالی بیوریلان معارف عمومیه نظارت جلیه سی اوراق مدیری سعادتلو علی غالب بک افندی حضرتلری

پاشايي زوجه مكرمه سندن تفريق واصوانه
نفي ايدر لر .

ياران قدمندن سامي پاشا مرحومك
لسان كاملدن سويلديكي قصيده بارنجيه ده —
مندرج آئيده كي يتلرده بو قعبي حكايه ايلر:
« باخصوص بنده بيكس دخي اول ائاده »
« حبس ومنفاده ايدم منوي قتل واعدام »
« عكس ايدوب بوخيرم يادشه دورانه »
« ايتدي احضارمه فرمان او خداوندانام »
« اوشه نشاء ملك سبرت ، اوسلطان مجيد »
« جلبايدوب بنده سني در كهنه ايتدي غلام »
« حرم قالمشيدى بنجه كر بنده حزين »
« آني ده دست كرامت ايله چكدي او هام »
پاشانك پانتخت سلطنت سنييه جاي
وصورت ترقيسي تراجم احوال كتابلرنده
محرردر .

ايشته بيك درلو مزاجم ومشكلات ايله تيشن
كامل پاشا ، غفائي وكلاسي آره سندن بحق
تميز ايتديكي كي فضلاسي مياننده ده يك بيوك
شان وشرف احراز ايلمشدركه بو حقيقت
يار واغيارينك تحت تصديقنده در .

مجلسي محشر صرفا ايدى . بنده جريان
ايدن مباحث علميه ده يك چوق فضلاي
مهورت ايلردى .

ارباب كاله فوق العاده رعايت كامله سي
واردى . كندينه عالم سوسي ويرن جاهلارده
فوق الحد حدتيردى .

بركون وزرادن برذات ايله قوناغنده
شطنج اوناركن يانه برخواجه كبر . قيا
قتدن ، اطوار وحرركاتدن برعلامه في مداني
اولديني اكلانشيلان شو معظم خواجه افندي بي
كورنجه پاشا اويوني تعطيل ايدر .

ائناي صحبتده — عادت قديمه سي وجه
ايله — خواجه بي امتحان ايدر . بيچاره
آدمك مزنجي عمامه سيله جبه سندن عبارت
برتمثال جهالت اولديني كورنجه قارشو .
سندكي ذاته « هارون الرشيد بركون جعفر
برمي ايله شطنج اوينامقده اولديني صره ده
حضورينه عالم قيافتنده برجاهل كلير . هارون
بو ذاته حرمة شطنج تحته سنك اوستنه بر
شال اورتر . مسافري يوقلادقده بوش

اسپانيا جنراللرندن ليناز

بر حريف اولديني آكلانجه « جعفر »
مجلسي خاليسدر . صيقله جق ، حرمت
ايدم چك كيمسه يوقدر . كل ، اوبونجه
دوام ايدم ، دير . پاشا ، بيوركيز بزده
هاروني تقليد ايدم « ديرك شطنجه
باشلار .

خواجه افندي ذاتاً صيغه جري چككم
ايچون كلش وامر حاضره انتظار ايمكده
بولنش اولديندن پاشانك حكايه سته قطعا
اهميت ويرميرك افلاك الهه صيقلشدر .
دقلى ياره ي آلوب بحر ورا مطبيا عودت
ايدر ...

پاشا جدا عالم ايدى . اكر — علم
وفضياتي نسيتمده — تاليفات ايله اشتغال
ايتسدى بوكون . مؤلفين اسلاميه ايچنده
مشار بالبان اولوردى .

تلماق ترجمه سي اكلنجه قينلندن
اوله رق يازمشدر . ترجمه اختيار ايتديكي
مسجع ، مقفا سوزلري بوكونكي ادبيات
تروج ايدم مزسه ده بونك قرق سته اول
يازمسي ، على الخصوص اوعصرك ادبياتنده
اك بيوك مزيت بو طرز انشادن عبارت
بولنسي پاشايي حر كتنده معذور وبو يوله
وقوعه كن اعتراضاتي واهي كوسترر .

هر عصر ك بر مسلكي ، بر طرز ادبي
واردر . ادوار مختلفه ده يازيلان آئارده كي:
« چن ، اوليسر ، اولوبن ، اولغل »
كي لكاتي ... « تكلور سر كس مزركش
كچيم سهر دوار ، ترك ونازكار بيده اي
فسيح الارجاي جديداندر ، كي جهله لري
زمان ، على التدرج اصلاح ايدم ايدم بو

كونكي درجه به كتر مشدر .

البته استقباله ده بشقه رنگه كبره .

چكدر .

مع مافيه اوتوز سته اول مرتبه اعجازده
كورديكمز آئاردن قسم اعظمك بوكون
نظر اعتباره آئامسي ، بوكون تقدير
ايتديكمز يازيلردن يك چوقلرينك ده آئيده
بكنلميه چكنه برهان عدا اولنه بيلور .

چونكه هر دورك بر طرز تحري
واردر . هره قدر تلماق ترجمه سندن ايله
« تكلور سر كس مزركش ... » كي
عجوبه لري يوق ايسه ده ينه بعض غريب
لفظلر ، زنجيرله مه سوزلر واردر .

كامل پاشا ، بولفظلري ... بوسوزلري
ايتركه كندى آرزوسنه تبعيله يازمدي .
ايجابات زمانيه تابع اولدى .

ايله بر زمان كه لغات غير مأنوسه ،
تراكب ، تسلسله ، قافيه وسائر دن آزاده
اوله رق يازي يازانلر ادبادن دكل ، كته دن
بيله عد اولغزدى .

مجموعه لري نهرلره دوشيروب قائب
ايدن صفرايد قالان ديوان كتابلرينك
حكايله لري بوسوزي اثباته كافيدر .

« سزه قرمى رنگلي بر تحسس محرور
محبت سرپر ، بتون بو جسمله ... بتون بو
وجودمله عرض اخترامات بياض ايدر »
طرزنده يازي يازانلرك يا خود يازميانلرك
بوكون ادبادن دكل ، جهلادن عد ايدملري ده
صدد مجشه موافق (بر مثال سفيد قام)
تشكيل ايدر ...

(مابعدى وار)

امه الاميه
محمدي

معرض بدايع

۲۰

اسمع اخي وصية من ناصح
ماشاب محض النصيح منه بغشه

لا تقطعن بقضية مبتوتة
في مدح من لم تبله او خدشه
وقف القضية فيه حتى يخيل
وصفاء في حالي رضا وبطشه
فهنالك ان ترما يشين فواره
كرما وان ترما يزين فافشه
ومن الغباوة ان تعظم جاهلا
لصقال ملبسه ورونق رقبته
او ان تهين مهذباً في نفسه
لحمول حالته ورثة فرشه
فلنكم اخاطم من هيب لفضله
ومفوف البردين عيب لفحشه
مان يضرب العضب كون قرابه
خلفاً ولا البازي حقارة عشه
وكذلك الدينار يظهر فضله
من حكة لامن ملاحة نقشه
(حریری)

ترجمه

قرداشم ! محض نصیحتی غشی غرضه
آلوده ایتمیان شوخیر خواهکک وصیتی دیکله.
ایده حکم وصایا شونلدر :
تجربه ایتماش اولدیغک کیمسه نك مدح
و ذمی حقنده صاقین بر حکم و برمه . طور ،
حال رضا . . حال غضبندگی اطواری
ظاهر اولسون صوکره ای ویا کوتودر
دیہ حکم ایت .
بر کیمسه نك کنیدیسی ایچون باعث شین
اوله جق بر فعلنی کوررسه کانی کرما ستر . .
وباعث افتخار و مزیت اوله جق افعالنی
کوردیکک صورتده افشا ایله اثر انسانیت
کوستر .

زینت ملبسندن ، رونق رقبشندن طولانی
بر جاهله تعظیم ایتک . . فرسودگی ثیابندن ،
عدم اشتهارندن طولانی بر صاحب فضلی
تحقیر ایلک اثر غباوتدر .

زیرا نه قدر اسکی البسلی انسان
واردرکه درجه فضل و کالی انسانی مهوت
ایدر . نه قدرده یکی البسلی انسان بولنورکه
فحشیات اخلاقندن طولانی تعیب اولنور .
برسیف صارمه نیامنک اسکیلکی . .
بر بازی علوی پروازه آشیانه سنک چیرکیلکی

ایراث نقیصه اتمز . كذلك التونك درجة
قیحی محك ایله تقدیر اولنور ، اوزرنده کی
نقوش مزیندن اکلاشلماز .
[جناب حریرینک شواہیات عالیہ سی .
کبرک مذمومتی . . حق اثر غباوت اولدیغی
نه کوزل بر صورتده تصویر ایدیور . کبر
و تعظم ، آیات قرآنیہ . . احادیث پیغمبریہ
ایله منیدر . کبر ، اخلاق سیئہ نك ال مذمو .
ملزندنر .

کبردرکه نور مبین حقیقتک بارقه کالی
ظلام حسدله ستر ایدرک امر جلیل
الهی به عدم اطاعتله برملکی درکه شیطانیته
تنزیل ایدر .

ینه کبردرکه انسانه ، اشراق ایتدیکی
باده ذلت انجم غرور ایله ادعای الوهیت
ایتمک جسارت ابلهانه سنی ویرر .
ینه کبردرکه انسانی ذلت جهالته راضی
ایدر .

ینه کبردرکه انسانی جهانلر ذکر بر
وجود علوی نك مکتوزی اولان جوهر
کالی ، اوزرنده کی لباس فرسودیه باقوبده
تحقیر ایتک درجه سنه قدر واردیرر . فقط
زیر سحابده شمسک . . درون ترابده
جواهر بی نهایتک بولنه بیله جکئی دوشوند .
رمز . مثلاً امام شافعیلر ، محمد غزالیلر
کئی ذوات کالاتمیانک اوله بر لباس فقر
ایچنده اوله رق شمشعه پیرای فضل و عرفان
اولدقلرینی خاطره کتیر مزده شرف انسا .
نی بی لباس فاخره حصر ایتک کئی بر اثر
غبا کوسدرتیر .

ایشته بوکا بناء اولمیدرکه قوجه سعدی
حکمتپیرا :

تا مرد سخن نکفته باشد
عیب و هنرش نهفته باشد
هر بیشه کان مبرکه خالیست
شایدکه پلنک خفته باشد

قطعه سیله شاگردان عرفانسه درس
انتباه ویریور . نابی مرحومک :

علم و هنرده مدخلی یوقدر قیافتک
مضراعی ده بو حکمته مبنی سوبلنلمش بر
حقیقتدر .]

۲۱

نصیحت که خالی بود از غرض
جو داروی تلخست دفع مرض
(شیخ سعدی)

ترجمه

غرضدن خالی اولان نصیحت ، دفع
مرض خصوصنده ویریلان آجی علاجه
بکزر . البته حسن تأثیری کورولور .

۲۲

لا تقعدن عن اكتساب فضيلة
ابداً وان ادت الى الاعدام
جهل الفتى عار عليه لذاته
وخسوله عار على الايام
(لادری)

ترجمه

اكتساب فضیلت ، بادئ ثروت اولسه
بیله واز کچمه . انسانه جهلی ، انسانیتی
حسیله واردر . لکن قیمتک تقدیر
اولتامسی زمان ایچون بر واردر .

۲۳

تو قدر فضل شناسی که اهل فضل و دانش
شبه فروز چه داند بهای درمین را
(شیخ سعدی)

ترجمه

سن اصحاب فضل و دانشدن اولدیغک
ایچون علو پایه فضیلتی بیلیرسک . فقط
بونجق صانان ، در تمینک قیمتی نه بیلیر .

۲۴

يموت ردى الشعر من قبل اهله
وجيده يبقى وان مات قائله
(دعبل)

ترجمه

شعرک کوتوسی صاحبندن اول اولور .
کوزلی ایسه قائل اولسه بیله باقی قایلر .

۲۵

تمتع من الدنيا بساعتك التي
ظفرت بها مالم تعقك العوائق
فما يومك الماضي عليك بمساءد
ولا يومك الآتي به انت وائق
(لادری)

ادرا کیله اتماذ فرصت ایتدیگک ساعت

حياتكه دنيا دن متمتع اول . يوقسه ماضي ،
بردها دونمز . آتی ايسه ، اعتماد شايان
كورولمز .

مردم بهاری

هر کولانوم و پومپه يي

هر کولانوم خرابه سي هر آن دور
قديمك آثار عجيبه سنی اعصار اخيره
مدنيه به تقديم ايتكمده در . بو خرابه نابولي
ايله وساويوس داغي آره سنده بر شهر
اولوب امپراطور نيتوسك برنجی سال
سلطنتده چوارنده کی وولقائک صاجدينی
لاوسلاری آلتده محو اولمشدی . اليوم
بولاولر تصلب ايده رك غایت سرت بر
جسم مرکب تشکيل ايتمش و شهره عائد
اجرا ايديلن تحرياتی زياده سيله تصعب
ايتكمده بولنمشدر .

اعصار مديده نك انقلابات وهای وهوي
آره سنده بو شهر و موقع بوسبوتون اونو-
دلمشدی ؛ لکن صوك زماندرده بر طاقم عمله
بوراده بر ديوار ايجون تمبل قازاركن بر
تياترو خرابه سنك كنارنده بر هيكل بولمشدر
و بو تصادفله ۱۷۱۳ سنه سنده اسكي جهانك
بو قيمتدار يادكارینی دور اخيره طامشدردر .
در عقب حفريات اجراسنه باشلانيله رق
چيقاريلان بر طاقم آثار قديمه فرانسويه
كوندرلدی ايسه ده هر نه سيبدن ايسه
تجريات دوام ايتده دی . ۱۷۳۶ سنه ميلاد
ديه سنده نابولي قرالی بوموقي اون سكرز
قدم عمقه قدر قازديره رق يالكيز شهری
دكل ، شهرك داخلين كچن نهرك مجراسنی ده
ميدانه چيقاردی . شهرك انبيئه عاليه سي
مياننده تصادف ايديلن ژوبيتر معبدی
ايجريسنده صافي آلتوندن معسول بر هيكل
بولندی .

نابولي سرائيك بر قسمی كوش اوانی ،
توالث طاقلری ، قيمتدار هيكلر ، موسیقی
آلاتی وادوات يتيه ككي بو خرابه دن
چيقارلمش بر چوق اشيا ايله تزيين ايدلمشدر .
خرابه ايجنيسه بر چوق ال يازيلری بولنمش
و بو حال اودوره عائد بر چوق اسراری

ميدانه چيقاره جفندن دولاي ارباب فن
طرفندن فوق العاده مسرتله تاقی ايدلمشده
كاغذلرك بر چوق قسملرينك يانمش و بر
طاقلرينك مرور زمانله بوزولمش اولماسی
و حروفانك بر طرز عجيبه تخلفی بولنری
قرائت ايتكمی صوك درجه ده اشكال
ايتمشدی .

شهرك سوقاقلرينك غایت منتظم ،
خانلرك عالي و محشم اولدقلری كورلمكده .
در . او طاهر روما طوغله سي يا خود بر نوع
كوزل مرمرله دوشنمش ، هر طرفه
صنعتی نقشلار بايلمشدر . داخل شهرده
الحق بش اون اسكلت و بك آژالتون
وكوموش بولنه سيلديكنه باقيلنجه لاولرك
بوراسنی بفته باصماديني ، بوفلا كسدن
خبردار اولان اهلينك اولجه فرار ايتمش
اولديني اكلاشيلور .

پومپه يي خرابه سي ده بويله مدهش بر
حاله دوچار اولان بر شهرك بقیه سيدر .
بو انجق هر کولانوم خرابه سنك كشفندن
قرق سنه صوكره بولنه بيلمشدر . بوبقايا
دخی اهلينك صنايعه وقوعه كتيردكلری
ترقی فوق العاده نك برهانی عدايديله بيابر .
سوقاقلرنده انسان اسكلتلیرى بك آژ
ايسه ده خانلر داخلی دولو بولنديغندن
بوراده حادثه نك بردن بره وقوعه كلدیكي
واهلينك تخلص نفس ايجون خانلرينه
دوله رق هر طرفدن هجوم ايدن مخوف لاولر
طوفانی آلتده تلف اولدقلری اكلا-
شيلمقدمه در .

علي رضا سيفی

بلجيقاده طورنده دارالفنون
معلملرندن موسيو هانری بورژوا
جنابلرينه

حسبات عاليه معارفپوری ايله مالی
اولان جوبانامه كزی آلدق . كمال ممنونيت
ايله مطالعه ايدلك . غزته ليرنك تماميله نظر
مطالعه كزدن كچمش اولسی ، مندرجانك
شايان استفاده اولديغنه دائر مشوقانه بيان
مطالعه ايدلمسی صورت مخصوصه ده اوله رق
ممنونيت میزى موجب اولدی .

آثار مندرجه ده دائر كوسترديككز شو
حسن توجهه بيان تشكرات ايلرز .

غزته من حقنمه کی توجهات منوره
معرفتپورانه كزم دليل اولوق اوزره سكرك
ترجمه صورتيله يازلمش وكرك رأساً قلمه
النمش — اثرلر كوندرمك آرزوسنده
بولنديغكزی بيان بيورمكز هيئت
تحریر به حقیقی بر مسرتله تاقی اولندی .
ذات عاليكز كبی — معارف بشريه ايله
تزيين ذات ايتمش ، مطالعات عميقه و تدقيقات
علميه ايله تنسور فكر ايلمش بر معلمك
معاونت تحریر به سنه مظهریت بزم ايجون
بر شرفدر . اهداسنی وعد بيورديغكز
اثرلرك ورودينه انتظار ايلرز .

ترجمه ، عربجه كتابلر اشتراسی آرزو-
سنده بولنديغنی يازديغكز مستشرق محبكه
ويرمك اوزره شمديك تدارك ايدم بيلد .
يكمز التي قطعه قتالوغ پوستيه تسليماً طرف
عاليكزه ارسال قيلنمشدر .

اؤز وياخا طالت

مابعد

اوزرندن كچدك ، شرقه طوغری يورودك ،
قارشومزه برايكي كوی كلبه سي چيقدی .
قبوسنك اوكنده برايكي حيدود قياقلی
آدم كوردك . اونلك يولنی بولنه صورددق .
بريسی بزى اولته قدر كتورمكي تمهد ايدمرك
اوكرزه دوشدی . حريف مدهش ایدی .
آياقلرينه اوزون برچيزمه آرقه سنه قيصه
كيرلی بر قטיפه چاكت كيمش ، باشنده كنارلی
قيصه سياه تويلی بر قالباق قومش ایدی .
قوری چهره سي اوزرنده صاری بيقلری
مدنيتن نه قدر اوزاق يشا دينی كوستر
صورته بارلايان ماوی كوزلری نظر دقت
اوكنده ايجه مهب بر رسم مجسم تشكيل
ايديبور ایدی . كلبه دن بر آژ اچلدندن
صكره اوزون اوزون آفاجلری افلاكه
سرچكمش بر اورمانه كيردككه (دورو
اورمانی) ديورلر ایدی . رهبر من اولان
قورسيقالی اورمانه كيرنجه التي بلنه آندی .